
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Pr. I. J. 19^B

01 1819 8993 UB AMSTERDAM

ACCOORT

ende Articulen

**Tusschen de Croone van
Portugael / ende de Hoog-mogende
Heeren Staten Generael / der
vyf Vereenichde Nederlanden /**

**Wegens de West-Indische Com-
pagnie deser Landen.**

AMSTERDAM,

**Doo? Francoys Liefhout, Boeck-verkooper woonende
op den Dam in 't Groot Boeck, ANNO 1641.**

1893

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
AND
ZOOLOGY
OF THE
CITY OF BOSTON
1893

RECEIVED
JAN 10 1893

1893

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
AND
ZOOLOGY
OF THE
CITY OF BOSTON
1893

Accoord tusschen de Croone van Portu-
gael ende de Hog: Mog: Heeren Staten Generael,
der vrye Vereenichde Nederlanden, wegens de
West-Indische Compagnie deser Landen.

Het bestant / ende ophoudinghe van alle acten
van vbandtschap sal effect lozteren / voor den
tijdt van thien Jaeren / in de Plaetsen ende
Zeen ghehoorende onder 't district van het
Ottrop by de Heeren Staten Generael ver-
leent / aen de West-Indische Compagnie des-
ser Landen / naer date dat de ratificatie op dit Tractaet van
weghen den Coningh van Portugael hier te Lande sal sijn
oberghebracht / ende de publicke notificatie van het voorsz.
bestandt ende ophoudinghe van alle acten van vbandtschap/
voorts aen eenighe der voorsz. Plaetsen ende Zeen respectie
sal sijn ghekomen / van welcken tijd af partpen wederzijts /
in soodanighe Plaetsen ende Zeen respectie sich sullen moe-
ten onthouden / van alle acten van vbandtschap / wel ver-
staende dat binnen acht Maenden na dat de voorsz patifi-
catie hier te Lande sal sijn oberghebracht. Men al-
skhier sal handelen met de Croone van Portugael / nopende
den vrede in de meer-genoemde Plaetsen ende Zeen ghehoor-
rende onder het voorsz district van 't Ottrop der West-Ind-
ische Compagnie / waer toe de Heer Tristan de Mendoza,
Furtado, Ambassadeur ende staets-Heer van sijne Coninck-
lijke Majesteit van Portugael / by desen belooft / dat bin-
nen de voorsz acht Maenden / naer d'overleveringhe van de
voorsz ratificatie van sijne Majesteit / binnen dese Lan-
den sullen komen / de noodighe last / ordre / instructie / oock
Persoon ofte Persoonen met Coninghlijke authorisatie
voorsien / om van de voorsz Vrede te handelen. Doch in cas
dat / teghens alle verwachtinghe / den Vreed niet en soude ge-
troffen

trossen worden / dat dies niet tegenstaende het meer gensen-
de Bestandt ende ophoudinghe van alle acten van hofstikeyt
voor den voorsz tijdt van thien Jaren / in voeghen als vozen /
ende op de Conditien hier naer verclaert / volkomen effect sal
sorteren.

Die van de West-Indische Compagnie deser Landen /
als mede d' Inwoonderen ende Landt-saten der selver Con-
questen / mitlgaders alle die van haer dependeren / van wat
Natie / conditie ofte Religie / die oock mochten wesen / sullen
hebben ende ghenieten in alle de Landen ende Plaetsen van
den Coninck van Portugael / ende tot deselve Croone behoo-
rende / ghelegghen in Europa / soodanigen Commertie / eremp-
tie / wy ende gherechtigheden / als d' andere inghesetene van de-
sen Staet / in krachte van dit Tractaet / sullen bekomen ende
ghenieten. Welverstaende dat die van de West-Indische
Compagnie deser Landen / als mede d' Inwoonders ende
Lant-saten in der selver Conquesten / mitlgaders alle die van
haer dependeren / niet en sullen vermogen wyt Brasiliën te
brenghen in 't Coninckrijcke van Portugael / Snycker / Bra-
silie-hout / ende andere Coopmanschappen wyt Brasiliën
voortkomende / ghelijck oock mede de Portugiese Natie / als
d' Inwoonders ende Landt-saten in der selver Conquesten /
mitlgaders die van haer dependeren / oock wyt Brasiliën niet
en sullen vermogen te brenghen binnen dese Provincien ende
Landen / Snycker / Brasilië-hout / ende andere Coopman-
schappen wyt Brasiliën voortkomende.

De Nederlandtsche als oock de Portugiese Natie sal d'eën
den anderen gheduerende het voorsz Bestant / ende ophoudin-
ge van alle acten van Wyantschap te hulpe ende te bate zijn /
naer vermogen / daer de occasie ende toestant van saken sulcx
sal vereyschen.

Alle Forten / Steden / Schepen ende particuliere perso-
nen / 't zy deselve Portugiesen ofte andere mogen wesen in
Brasiliën ofte elders ghelegghen / ende bevonden / de welcke de
partije

partije van Castilien by blijven/ ofte hier naer onder der sel-
ber macht sullen komen/ en sullen niet anders aengesien ende
gehouden worden/ als voór gemeyne vanden/ den welcken
soo wel d'een als d'ander byp sal staen/ sonder aensien van li-
mpten aen te tasten/ te verholgen ende vermeerteren/ met dien
verstande dat sy penant sodanige plaetse ofte Forten quame
te veroveren/ den selven oock volgen sal het platte land ende
andere Emolumenten/ die van outs daer toe annex sijn ghe-
weest/ niet tegenstaende de sulcke/ alsboben in een district van
eens anders Limpten ghelegghen mochten sijn.

Wederzijts inghesetenen sullen pder by het sijne ghelaten
worden ende verblijven/ soo als het ten tijde van de notificatie
van den stilstant van wapenen/ als vozen/ gebonden sal wor-
den/ ende tusschen wederzijts uytterste Fortressen het platte
Landt ('t welck nootzakelijck verstaen wort ghedomineert
ende gheconquesteert te sijn) wederzijts afghedeelt/ hier on-
der begryppende de volckeren ende Natien daer onder resorte-
rende/ welcke Confijnen in deser boegen gestelt ende beraemt
zijnde/ sal de Portugielche Natie aen hare/ ende d'ingesetenen
deser Lande/ aen dese zijde/ weten wat plaetsen ende gelegent-
heden een pder voór het sijne sal hebben te behouden ende te
besorghen.

Ende wat aengaet de particuliere eygenschappen ende ey-
gendommen die by de voorsz berdeplinge aen d'een ofte d'an-
der zijde sullen komen te geraken/ daer van sullen/ vermoede-
lijck/ d'ene plaetse bebonden worden verlaten ende verwoest/
ende d'andere bewoont ende gepeupleert te sijn. Nu wat be-
langt de plaetsen daer van d'inwoonders ende eygenaers haer
aen d'een ofte d'ander zijde bebonden sullen worden begheben
te hebben/ daer van en sal geen restitutie geschieden noch oock
van eenige meubelen die aldaer souden mogen sijn achter ge-
laten/ ende bebonden worden/ maer sal een pder hem moeten
ghenoegen met het gene hy upt de selve verlatene plaetsen/ sal
hebben mede ghenomen/ ende afgebracht.

Doch in de voorsz. plaetsen ende landen in welke d'eygen-
aers van dien ofte d'ander possesseurs in der selver manen en-
de van harent weghen gebleven sijn / de selve salmen ten we-
der zijden / niet kennisse van saken / al vozen ghesien hebbende
hare noodige bewijzen ende verisfratien in haer besit ende en-
gendum laten.

Daer op de Regeringhe ten weder zijden in haer respecti-
ve district sal hebben te disponeren / sulcks men bebinden sal
te behooren / sonder dat niemant anders hem daer inde sal
hebben te bemoeven.

De handelinghe tot weder zijts quartieren in Brasil sul-
len een peder inde zijne gelaten worden / niet exclusie van alle
andere / selfs en sullen de Portegiesen die van desen staet / noch
oock d'Ingelsetene van desen staet die van de Portegiesen ver-
mogen te frequenteren / ten ware datmen by ghemeyne be-
williginghe ende consent hier naer anders soude bebinden te
behooren.

De Portugiesen en sullen op Brasil niet mogen varen/
handelen ofte trafickeren met Schepen van eenighe andere
natie / ofte met nytheemsche / selfs maer van noode hebbende
eenige vreemde Schepen tot de vaert / handel ende Trafficke
op Brasil sullen de selve vermoghen ende moeten hueren ofte
koopen van d'ingheseten deser Landen / in welchen ghevalle
gheen kleynder Schepen in Brasil en sullen moghen ghe-
mployeert worden / als van hondert en dertich Last / ofte
twee hondert ende t'sestich vaten / ghemonteert ten minsten
met seshien goetlingen / schietende yder vijf ende ses pont vier
respectide / ende voorsien van Ammonitie van Oorlooghe
naer advenant / ende soo wanneer grooter Schepen by de
Portegiesen op Brasil sullen worden ghemert ofte gekocht / en-
de volgens ghemployeert / als vozen / sullen de selve naer pro-
portie van de Lasten meerder ghemonteert / ende versien
moeten / ende dit alles op Pene van verlies ende confiscatie der
voorsz. Schepen niet der selver toe-behooren / die anders-
sints /

sints/ als vozen / sullen worden gheemployeert / ten behoeftē
van de West-Indische Compagnie deser Landen / ofte den
genen die aen of van de selve dependeren / soo wanneer alle by
haer souden mogen worden gheattrappeert ende aenghepact.

Noch de Portugiesen / noch de inwoonders deser Landen/
en sullen vermoghen eenigen toevoer van Schepen/ Negros/
Hoogmanschappen / ofte andere behoeften te bynighen ofte
voeren / naer de Indien van Castilien / ofte andere plaetsen
die de partye van deselvighe sullen houden / op Pene van
verlies van Schip ende goet / ende sullen oock de Persoonen
daer op bebornden / als onbyde aenghetast ende ghetracteert
worden.

Het gene soo de Portugiesen als d' Ingesetene deser Lan-
den op de Cust van Africa besitten / heeft gheen kintje- schen-
dinge van nooden / alsoo tusschen beyden verscheiden volcke-
ren ende Natien ghelegen zijn die deselve afdoelen.

Maer wat belanght de Negotie ende frequentatie op de
selve Cust/ het Eylant S. Thome ende andere Eylanden
daer onder begynnen / sal soo wel den eenen als den anderen
byzijn / midts soo deselvighe navigatie ende commercie t'zu-
ken Bout/ swarten ofte andere waren/ hoe die oock genaemt
mochten wesen/ gheschiede ende gedefinert soude mogen zijn/
waer oft ontrent de Steden ende Foroen die d' een ofte d' ander
mocht besitten / ende in hebben / sullen daer voor betaelt wor-
den de Tollen ende gherechticheden die de inghesetene Por-
tugiesen/ ende van wederen van de selve plaetsen genootich zijn
te ghelyken.

Ende belanght de heren Inwoonders van de selve Con-
quisten in Brasil ende andere plaetsen altem gheson hebben/
doend ingesetene ende inwoonders van de selve noch ander-
danten ende subiecten waren vanden Coninc van Castilien/
oock byanden van desen Staet.

Van welcke nature mede gheweest zijn de ghene die aldaer
als nu onder de ghehoorzaemheydt van den Coninck van
Por-

Portugael / ende tot vrienden ende Geallieerden tot desen Staet begeben / daer upt voor het toekomende wederzijts / een gheduerighe alliantie / ende goede correspondentie open staet / mitsgaders met redenen d' een den anderen behoorzijcke administratie van Justitie voortaan sal moeten laten toekomen.

Is het nochtans sulcks dat met de veranderinghe die in alderhande eyghendommen ende besittinghe van vaste ende roerende goederen is ghekomen / alleen door calamiteyt van den moepelijcke Oorlogh / verscheypden inwoonderen van den aenbeginne / ende verholgens / onder de gehoorzaamheyt van den Staet deser Nederlanden gekomen sijn / die ten deele verarmt en verbijstert geworden sijn / ende dat veel Nederlanders aldaer met koopen van ingenhos ende andere vaste goederen haer hebben ter neer ghestelt / kan den staet van de selve Conquesten gheensins tijden dat eenighe goederen *Iure post limini vel quasi*, souden worden gherepeteert. Dat oock d'ingesetene van de Heeren Staten Generael van de Portugiesen / noch de Portugiesen van d'ingesetenen deser Nederlanden eenighe schyfsden ofte andere lasten sullen mogen eyfchen veel min executie tot bekominge van dien by der hande te nemen / maer sal een yder byn gelaten worden by het gene hy bebonden sal worden te besitten / ten tijde van de voorsz. notificatie.

Die ondersaten ende inwoonderen van de Lantschappen van den Hooghst gemelden Corinck Don Ian de Vierde, ende der Heeren Staten Respective / sullen gheduerende het Bestant / ende ophoudinge van alle acten van Vyandschap van thien Jaeren alle goede correspondentie en vriendschap te samen hebben / sonder te gedencken de offentien ende schaden die sy lieden hier vozen hebben geleden.

